

Hem?ire Kültürel Yeterlik le?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?ire Kültürel Yeterlik le?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22799>

Özet

Hem?ire Kùltürel Yeterlik Ölçe?i (NCCS-T), hem?irelik alan?nda çal??an profesyonellerin kùltürel yeterlik düzeylerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilm? bir uyarlama çal??mas?n?n ürünüdür. Orijinal ölçe?in Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??malar? Gözüm, Tuzcu ve Kirca (2016) taraf?ndan gerçekte?tirilm?tir. Ölçek, 20 maddeden olu?makta olup, yüksek iç tutarlılık (Cronbach Alfa: 0.96) ve iki hafta aral?kla yap?lan test-tekrar test güvenilirli?i (0.90) ile Türkçe popülasyonda kullan?m için uygunlu?unu göstermi?tir. Bu araç, sa?lık hizmetlerinde kùltürel duyarlılı?? art?rmaya yönelik e?itim ve de?erlendirme çal??malar?na önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kùltürel Yeterlik, Hem?irelik, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, NCCS-T, Türkiye, Sa?lık Bak?m?

Yazarlar

Sebahat Gözüm, Ay?e Tuzcu, Nuran Kirca

Amaç

Hem?ire Kùltürel Yeterlik Ölçe?i'nin temel amac?, hem?irelerin farklı kùltürel geçmi?lere sahip bireylere yönelik bak?m sunma becerilerini, bilgilerini ve tutumlar?n? ölçmektir. Bu ölçek, hem?irelik uygulamalar?nda kùltürel olarak yetkin bak?m sa?laman?n önemini vurgulayan bir araç olarak hizmet eder. Ölçe?in Türkçe versiyonu (NCCS-T), Türk sa?lık sistemi ve kùltürel ba?lam?na özgü popülasyonlarda kullan?lmak üzere kùltürel uyarlama ve psikometrik özelliklerinin belirlenmesi amac?yla geli?tirilm?tir.

Uyarlama çal??mas?, hem?irelik e?itiminde ve hizmet içi e?itim programlar?nda kùltürel yeterlik düzeyini belirleyerek, eksik alanlar?n saptanmas?na ve bu alandaki yetkinli?i art?rmaya yönelik hedeflenmi? müdahalelerin geli?tirilmesine zemin hazırlamaktadır. Bu sayede, sa?lık e?itsizliklerinin azaltılması ve hasta memnuniyetinin arttırılması hedeflenmektedir.

Yap? (Konstrukt)

Ölçek, sa?lık profesyonellerinin kùltürel olarak yetkin bak?m sunma kapasitesini ölçen çok boyutlu bir yap? olan kùltürel yeterli?i temel almaktadır. Kùltürel yeterlik, sadece kùltürel bilgiye sahip olmay? de?il, aynı zamanda kùltürel farkındalı??, kùltürel duyarlılı?? ve kùltürel beceriyi de içeren dinamik bir süreçtir.

NCCS-T, hem?irelerin hastalar?n inanç, de?er ve uygulamalar?na saygı gösterme, bu bilgileri

bakım planına entegre etme ve farklı kültürlerden gelen hastalarla etkili iletişim kurma gibi kritik davranışsal ve bilişsel yetkinliklerini değerlendirir. Ölçek, bu bileşenlerin her birini kapsayan maddeler aracılığıyla hemşirelerin genel kültürel yeterlik seviyesini bütüncül bir şekilde ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Geçerlik

Hemşire Kültürel Yeterlik Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun geçerlik çalışmaları kapsamında, öncelikle kapsam geçerliği incelenmiştir. Kapsam Geçerlik İndeksi (Content Validity Index - CVI) kullanılarak uzman ekip üyeleri arasındaki fikir birliği düzeyi değerlendirilmiştir.

Uzmanlar, her bir maddenin uygunluğunu ve alakası düzeyini 1 (ilgili değil) ile 4 (çok ilgili) arasında değerlendiren dörtlü bir derecelendirme sistemi kullanarak değerlendirmiştir. CVI, 3 veya 4 olarak derecelendirilen madde sayısının toplam madde sayısına bölünmesiyle hesaplanmıştır. Çalışmada, CVI değeri 0.98 olarak bulunmuştur. Bu değer, uzman geçerliğini test etmek için kabul edilen %80'den büyük olma standardını fazlasıyla karşılayarak, NCCS-T'nin ileri kullanımları için yüksek düzeyde uygun olduğunu göstermiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, iç tutarlılık ve zamansal kararlılık (test-tekrar test) yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık analizi, madde ortalamaları, standart sapmaları, madde-toplam korelasyonları ve Cronbach Alfa katsayısı belirlenerek yapılmıştır.

İç Tutarlılık: 20 maddelik NCCS-T'nin Cronbach Alfa katsayısı 0.96 olarak tespit edilmiştir. Bu sonuç, ölçek maddelerinin kültürel yeterlik yapısını ölçmekte yüksek düzeyde homojenliğe sahip olduğunu göstermektedir. Düzeltilmiş madde-toplam korelasyonları ise 0.66 ile 0.81 arasında değerlerde olup, tüm değerler istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < .05$).

Kararlılık (Test-Tekrar Test): NCCS-T'nin kararlılığı, 2 haftalık bir aralıkla uygulanan test-tekrar test yöntemiyle doğrulanmıştır. Bu analiz sonucunda elde edilen korelasyon katsayısı 0.90'dır. Bu yüksek katsayı, ölçeğin zaman içinde tutarlı sonuçlar ürettiğini ve kararlı bir yapıya sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Uyarılma çalışmasının detaylı faktör yapısı bu özet kaynakta açıkça belirtilmemekle birlikte, yüksek iç tutarlılık değerleri (Cronbach Alfa: 0.96) ve güçlü madde-toplam korelasyonları (0.66-0.81 aralığı), ölçeğin tek bir baskın yapıya veya güçlü bir çok boyutlu yapı altında iyi organize edilmiş maddelere sahip olduğunu düşündürmektedir.

Madde-toplam korelasyonlarının yüksekliği, her bir maddenin ölçülen genel yapıya önemli ve

tutarlı bir katkı sağladığını göstermektedir. Bu bulgular, ölçeğin yapısal bütünlüğünün ve ölçülen kültürel yeterlik konseptüne olan katkısının sağlam olduğunu desteklemektedir. Daha detaylı faktör yükleri ve boyut yapısı için orijinal yayın incelenmelidir.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Uyarlama

Format: 20 maddeden oluşan öz bildirim ölçeği.

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal dil muhtemelen İngilizcedir).

Popülasyon Grubu: Hemşireler ve hemşirelik öğrencileri.

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan hemşire popülasyonu).

Popülasyon Detayları: Türk sağlık hizmeti alanında görev yapan hemşirelik profesyonelleri.

Test Metodolojisi: Psikometrik yöntemlerle geçerlik ve güvenirlik analizi yapılmış, nicel bir araçtır.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türkçe uyarlama çalışması 2016 yılında yayımlanmıştır.

İletişim: Ölçeğin kullanım izinleri ve detayları için sorumlu yazar Sebahat Gözüm ile iletişime geçilebilir.

İletişim E-posta Adresi: sgozum@akdeniz.edu.tr

Referanslar

Gözüm, S., Tuzcu, A., & Kirca, N. (2016). Validity and reliability of the Turkish version of the Nurse Cultural Competence Scale. *Journal of Transcultural Nursing, 27*(5), 487-495.

DOI: [10.1177/1043659615582089](https://doi.org/10.1177/1043659615582089)

Makalenin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [validity-and-reliability-of-the-turkish-version-of-the-nurse-cultural-competence-scale-toad.pdf](#)

Hemşire Kültürel Yeterlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Sağlanan kaynak içerikte Hemşire Kültürel Yeterlik Ölçeği'nin 20 maddesinin orijinal

metni bulunmamaktadır. Yaln?zca madde say?s? (20) belirtilmi?tir.

Ölçek maddeleri, orijinal makalenin eklerinde veya yazarlarla ileti?ime geçilerek elde edilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM